

۲- اولین گام برای حرکت انسان در مسیر رشد و کمال چیست؟ ۲۴

شناخت انسان یعنی شناخت سرمایه ها، توانایی ها، استعدادها، در مسیر عبودیت .

۳- سودمندترین دانش ها کدام است؟ ۲۴

خودشناسی

۴- با ذکر مواردی توضیح دهید که خدای متعال برای انسان چه جایگاه ویژه ای در نظر گرفته است؟ ۲۵

خداوند با دادن نعمتهای مادی و معنوی به انسان او را گرامی داشته و به او کرامت بخشیده و بر بسیاری از مخلوقات برتری داده است. آنچه در آسمان ها و زمین است برای انسان آفریده و توانایی بهره مندی از آنها را در وجود او قرار داده است همه ی این ها نشان میدهد خداوند متعال برای انسان در نظام هستی جایگاه ویژه ای قائل شده است.

۵- خداوند برای رشد انسان در مسیر کمال چه تدبیری اندیشیده است؟ ۲۵

شناخت انسان و سرمایه هایش در گام نخست و بهره گیری از آنها در گام بعد عامل بسیار مهمی برای حرکت به سوی هدف است

۶- خداوند برای رشد انسان در مسیر کمال چه سرمایه هایی به او داده است؟ ۲۵ تا ۲۶

۱- عقل : پروردگار به ما نیرویی عنایت کرده تا با آن بیندیشیم و مسیر درست زندگی از راه های غلط و خوب را از بد تشخیص دهیم حقایق را در بایم و از جهل و نادانی دور شویم درست را از نادرست و حق را از باطل تشخیص دهیم.

۲- اختیار : خداوند ما را صاحب اراده و اختیار آفریده و مسئول سرنوشت خویش قرار داده سپس راه رستگاری و راه شقاوت را به ما نشان داد تا خود راه رستگاری را برگزینیم و از شقاوت دوری کنیم.

۳- فضیلت دوستی و بیزاری از رذایل اخلاقی : خدای متعال شناخت خیر و نیکی و گرایش به آن و شناخت بدی و زشتی و بیزاری از آن را در ما قرار داد تا به خیر و نیکی رو آوریم و از گناه و زشتی بپرهیزیم از این روست که همه ما فضائلی چون صداقت عزت نفس و عدالت را دوست داریم و از دورویی حقارت نفس ریا و ظلم بیزاریم.

۴- نفس لوامه: گرایش انسان به نیکی ها و زیبایی ها سبب می شود که در مقابل گناه و زشتی واکنش نشان دهد و آنگاه که به گناه آلوده شد خود را سرزنش و ملامت کند قرآن این عامل درونی را نفس لوامه نامیده و به نام آن سوگند خورده است .

۵- پیامبران و امامان : خداوند پیامبران و پیشوایان پاک و دلسوز را همراه با کتاب راهنما برای ما فرستاد تا راه سعادت را به ما نشان دهند و در پیمودن حق به ما کمک کنند .

۷- موضوع آیه : اِنَّا هَدَيْنَا السَّبِيلَ اِمَّا شَاكِرًا وَاِمَّا كَفُوْرًا . ما به حقیقت راه (حق و باطل) را به انسان نمودیم . حالا

خواهد هدایت پذیرد و شکر این نعمت گوید و خواهد آن نعمت را کفران کند. " چیست؟ ۲۵

خداوند به انسان اراده و اختیار داده و او را مسئول سرنوشت خود قرار داده است .

۸- موضوع آیه : وَنَفْسٍ وَمَا سَوَاَهَا . فَالْتَمَهَا فُجُوْرًا وَّتَقْوَاَهَا . و در اثر داشتن چنان نظامی خیر و شر آن را به آن الهام

کرد. و سوگند به جان آدمی و آن کس که آن را با چنان نظام کامل بیافرید. " چیست؟ ۲۵

خداوند به انسان قدرت شناخت خیر و نیکی و گرایش به آن و شناخت بدی و زشتی را به انسان داده است .

۹- موضوع آیه : وَاَنْفُسٍ بِالْاَنْفُسِ اَللّٰوَاْمَةُ و قسم به نفس بسیار ملامت کننده. " چیست؟ ۲۵

قرآن کریم عامل درونی حالت واکنش در مقابل گناه و ملامت انسان را نفس لوامه نامیده است .

۱۰- رابطه هدف و مسیر حرکت با توانایی و سرمایه را توضیح دهید؟ ۲۶

هدف و مسیر حرکت هر کس با توانایی ها و سرمایه هایش هماهنگی دارد. اگر کسی سرمایه ای اندک داشته باشد به کاری کوچک روی می آورد. ولی هر چه بر این سرمایه افزون گردد هدف های بزرگتری را می تواند مدنظر قرار دهد.

دین زندگی ۲	پیامبر اکرم(ص): به یکدیگر هدیه دهید که کینه ها را از بین می برد	طرح : آقایی	۵
-------------	---	-------------	---

۱۱- باتوجه به سرمایه های عظیم وارزشمند به انسان داده شده درباره هدف و مسیر او چه چیزی قابل توجه است؟ ۲۶

از آنجا که ما بیش از حیوانات سرمایه و استعداد داریم قطعاً هدف و مسیر مانیز باید متفاوت از آنها باشد. پس چگونه میتوانیم به کاری که درحد و اندازه حیوانات است قانع شویم و در همان سطح بمائیم هدف ما باید به وسعت سرمایه هایمان باشد.

۱۲- موانع رسیدن به هدف در انسان کدامند؟ ۲۸

۱- نفس اماره: عاملی درونی که انسانها را برای رسیدن به لذتهای زودگذر دنیایی به گناه دعوت می کند و از پیروزی عقل و وجدان باز می دارد نفس اماره یعنی فرمان دهنده به بدی ها نامیده می شود.

۲- شیطان: عامل بیرونی که خود را برتر از آدمیان می پندارد و سوگند یاد کرده که فرزندان آدم را فریب دهد و از راه رسیدن به بهشت باز دارد کار او و تنها راه او وسوسه کردن و فریب دادن است و این ما هستیم که به او اجازه وسوسه داده یا راه فریب او را می بندیم.

۱۳- امام علی (ع) بزرگترین دشمن انسان را چه کسی میدانند؟ ۲۸

دشمن ترین دشمن تو همان نفسی است که درون توست.

۱۴- شیطان از چه راه هایی ما را فریب می دهد؟ ۲۸

۱- غافل کردن از خدا و یاد او

۲- زیبا و لذت بخش نشان دادن گناه

۳- سرگرم کردن به آرزوهای سراب گونه دنیایی

۴- ایجاد کینه و دشمنی میان مردم

۱۵- چرا خداوند شیطان را از درگاه خود راند و برای همیشه او را طرد کرد؟ ۲۹

چون فرمان خدا را برای سجده بر انسان اطاعت نکرد. اما بی وفایی برخی آدمیان را بنگر در برابر خدا سجده نمی کنند و حلقه بندگی شیطان به گردن می آویزند!

۱۶- پیامبر اسلام درباره ی خطاب خداوند به گناهان چه نکته ای تاکید میکنند؟ ۲۸

من به خاطر تو شیطان را طرد کردم اما تو او را دوست خود گرفتی و به اطاعت او در آمدی؟

۱۷- امام عصر برای نماز چه نتیجه ای ذکر میکند؟ ۲۸

هیچ چیز مانند نماز بینی شیطان را به خاک نمی مالد.

درس (۳) « خود حقیقی »

۱- ابعاد انسان کدام اند توضیح دهید؟ ۳۵

از تدبیر در آیات قرآن به دست می آید که وجود انسان از بعد جسمانی و روحانی تشکیل شده است:

بعد جسمانی و مادی انسان، مانند سایر اجسام و مواد، تجزیه و تحلیل می پذیرد و سرانجام فرسوده و متلاشی می شود و به مکان و زمان نیازمند و محدود است.

در مقابل بعد روحانی و غیر جسمانی انسان تجزیه و تحلیل نمی پذیرد متلاشی نمیشود و بعد از مرگ بدن باقی می ماند و آگاهی و حیات خود را از دست نمی دهد.

۲- آیا شخصیت انسان وابسته به جسم اوست؟ ۳۵

اگر شخصیت یا ((من)) انسان وابسته به جسم او باشد باید در دوران عمر بارها عوض شده و به شخص دیگری تبدیل شده باشد. در صورتی که چنین نیست هر کس این را در خود می یابد که کس دیگری جایگزین او نشده و او همواره خودش بوده است.